

Projekt Nr 2019-1-PL01-KA201-065421

”Efektywne strategie w edukacji czytelniczej uczniów”

Logo programu - Jury Dzieci, Młodzieży i Rodziców 2021. Źródło:
<https://www.rcb.lv/2021/07/bernu-jauniesu-un-vecaku-zurija-2021>

JURY DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I RODZICÓW

Autor: Danute Potašova

Średnia szkoła ogólnokształcąca nr 93 w Rydze

Licencja [CC BY-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)

O programie

Od 2001 roku na Łotwie z powodzeniem działa Program promocji czytelnictwa „**Jury dla dzieci, młodzieży i rodziców**”. Jest to inicjatywa Centrum Literatury Dziecięcej finansowana przez Ministerstwo Kultury Republiki Łotewskiej i Bibliotekę Narodową Łotwy.

Program realizowany jest w każdym regionie Łotwy, a od 2007 roku jest dostępny również poza granicami Łotwy.

Książki polecane dla każdej grupy wiekowej czytają i oceniają dzieci, młodzież, a od 2012 roku także dorośli: rodzice, dziadkowie i nauczyciele.

Od samego początku, kiedy w programie wzięło udział około 100 uczestników, przyciągnął on tysiące czytelników z 630 łotewskich bibliotek i szkół, a także z 57 łotewskich diaspor znajdujących się w 29 krajach na całym świecie.

Zadania programu:

- pomoc w spotykaniu się książek z czytelnikami,
- zapewnienie dostępu do ostatnio wydanych książek,
- zachęcanie do tworzenia i komunikowania się społeczności czytelniczej poprzez pozytywne bodźce.

Cel programu:

- promowanie czytelnictwa oraz zainteresowania książkami,
- jednoczenie czytelników i pobudzanie do dyskusji o książkach,
- propagowanie rozpowszechniania literatury wysokiej jakości.

Polecane książki pomogą rodzicom, nauczycielom i bibliotekarzom odnaleźć się w bogatej ofercie książek dla dzieci i młodzieży. Czytelnicy jury dziecięcego, młodzieżowego i rodziców będą mogli krok po kroku uczestniczyć w działaniach inicjowanych przez bibliotekarzy i nauczycieli.

W programie może wziąć udział każdy: zapraszamy zarówno dużych, jak i małych czytelników książek do wzięcia udziału w pasjonującej literackiej podróży z bohaterami książki! Radość z czytania gwarantowana!

Jak zaangażować się w działalność Jury dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców ?

Można to zobaczyć na plakacie:

- Idź do biblioteki.
- Obejrzyj plakat "Czytaj i oceniaj", wybierz 6 książek.
- Weź udział w ekscytującej przygodzie z czytaniem.
- Przeczytaj książki. Zapisz, co Ci się podobało i podyskutuj z innymi czytelnikami.
- Wypełnij ankietę ewaluacyjną.
- Weź udział w festiwalach czytelniczych, otrzymaj nagrody i dyplomy.

Plakat w języku łotewskim: "Jak zaangażować się w działalność Jury dla dzieci, młodzieży i rodziców?". Wyjaśnienie do plakatu zobacz powyżej

Główne etapy programu:

Biblioteki, które zgłosiły swój udział w programie, otrzymują zbiór najnowszych książek. Książki są kupowane na koszt państwa, samorządów i sponsorów.

W zbiorach znajdują się książki polecane przez doświadczonych i profesjonalnych znawców literatury dziecięcej i młodzieżowej.

W szkołach i bibliotekach pojawiają się plakaty zachęcające do czytania z wezwaniem: "Czytaj i oceniaj!", nauczyciele i bibliotekarze zachęcają dzieci i rodziców do udziału w konkursie czytelniczym.

LASI UN VĒRTĒ '20

5+

BĒRNU ŽŪRIJA

1. **Gurķis Elmārs, kas dikti kņepējās.** Sabine Košeļeva. Rīga - Pētergaitis, 2019.
2. **Krāsu moksliks.** Anna Lencosa. Rīga - Latvijas Medija, 2020.
3. **Zvēri, kurus nevienš nav redzējis, tikai mēs.** Ulfis Starks, Līna Bundestama. Rīga - Lieks un mazs, 2019.
4. **Dzeļnieks un smarža.** Lote Vilma Vītina. Rīga - Annot, 2019.
5. **Smeits.** Mārgita Marcinkeviča, Līna Dūdaite. Rīga - Jāņa Rozes apģābs, 2019.
6. **Rasas vasara.** Juris Zvirgzdiņš, Līna Dūdaite. Rīga - Pētergaitis, 2020.

9+

BĒRNU ŽŪRIJA

1. **Bēms, kas noliekta.** Inese Zandere. Rīga - Lieks un mazs, 2019.
2. **Pēnu grāmata.** Edgars Valters. Rīga - Zvaigzne ABC, 2019.
3. **Sušnīrks un pazemes bubūļi.** Arno Jundre. Rīga - Zvaigzne ABC, 2019.
4. **Papuss Trū.** Dzintars Tilaks. Rīga - Zvaigzne ABC, 2019.
5. **Vīka mēzenis.** Anna Starobieca. Rīga - Zvaigzne ABC, 2019.
6. **Meža meitene Maija.** Viesturs Kerus. Rīga - Lieks un mazs, 2019.

11+

JAUNIEŠU ŽŪRIJA

1. **Līdostas blakus nepadošas.** Kaiļi Looka. Rīga - Pētergaitis, 2019.
2. **Marķis, maģija un vilkate Vilma.** Rēli Reinoussa. Rīga - Jāņa Rozes apģābs, 2020.
3. **Sibirijas haiku.** Jurga Vīle, Līna Itagaki. Rīga - Lieks un mazs, 2020.
4. **Erģuklants noslēpums.** Kristīna Olsone. Rīga - Zvaigzne ABC, 2020.
5. **Ballīte ar nokļopšanu.** Māra Čielēna. Rīga - Lieks un mazs, 2019.
6. **Pērtiņa zvaigzne.** Frīda Nilsone. Rīga - Jāņa Rozes apģābs, 2020.

15+

JAUNIEŠU ŽŪRIJA

1. **Māra.** Osvalds Zebriņš. Rīga - Bēnass Grāmata, 2020.
2. **Laika ķīlāns.** Jānis Kronbergs. Rīga - Lieks un mazs, 2019.
3. **Rogaņa manā skapi.** Gatis Ezerkalns. Rīga - Zvaigzne ABC, 2019.
4. **Puika, kurš redzēja tumsā.** Rasa Bugavičute-Pēce. Rīga - Latvijas Medija, 2019.
5. **Kā sunis kā kaķis.** Pēris Nilsons. Rīga - Lieks un mazs, 2019.
6. **Tripodomit lēmēji.** Ūzņis Abers. Rīga - Zvaigzne ABC, 2020.

VECĀKU ŽŪRIJA

+2 grāmatas

1. **Tētis uz pilnu slodzi.** Eye Hietamies. Rīga - Latvijas Medija, 2019.
2. **Brīnumu istaba.** Žilēna Sandrele. Rīga - Zvaigzne ABC, 2019.
3. **Aizlēgtais pianīns.** Māris Bērziņš. Rīga - Bēnass Grāmata, 2019.
4. **Vīcēni.** Andra Marfelde. Rīga - Bēnass Grāmata, 2020.

Logos at the bottom: Latvian National Library, Ministry of Education and Science, Alfabeta, Rīga, Kāpuri, MĒNESS.

Plakat "Czytaj i oceniaj" na rok 2020. Przedstawia listy książek dla poszczególnych kategorii.

Do końca stycznia uczestnicy z podziałem na grupy wiekowe przeczytają sześć wybranych książek i wypełnią ankietę oceniającą.

- Po wypełnieniu ankiety otrzymują nagrodę, zaproszenia do udziału w różnych imprezach, na wycieczki.
- Wyniki wypełnionych ankiet są opracowywane w Centrum Literatury Dziecięcej Biblioteki Narodowej Łotwy. Wiosną w Rydze odbywa się Wielki Festiwal Czytelniczy. Festiwal gromadzi autorów, ilustratorów, tłumaczy, wydawców i najbardziej aktywnych czytelników ulubionych książek.
- Ojcowie, którzy czytają książki z dziećmi i biorą udział w Jury Rodziców, mają szansę wygrać bilety do teatru, prenumeraty czasopism, bezpłatny wstęp dla całej rodziny do muzeum, parku rozrywki lub centrum nauki.
- Aktywne mamy - otrzymują ciekawe książki w prezencie podczas Wielkiego Festiwalu Czytania.

W 2020 roku Program Promocji Czytelnictwa "Jury dla dzieci, młodzieży i rodziców" obchodził jubileusz 20-lecia.

W księgozbiornie znalazło się 28 książek z ośmiu wydawnictw - "Jāņa Rozes apgāds", "Zvaigzne ABC", "Liels un mazs", "Latvijas Mediji" "Pētergailis", "Dienas grāmata", "Aminori" i "Lietusdārzs".

W zbiorze znalazło się 14 oryginalnych utworów literackich i 14 tłumaczeń z różnych języków - litewskiego, estońskiego, szwedzkiego, fińskiego, rosyjskiego, francuskiego.

Wśród najwyżej ocenionych książek znalazło się sześć oryginalnych wydań literackich, reprezentujących znanych już pisarzy, młodych autorów, a nawet debiutantów. Jest to naprawdę ważny wskaźnik, ponieważ powstają nowe książki i rośnie liczba czytelników. Oferowane możliwości czytania i oceny w pięciu grupach wiekowych (5+, 9+, 11+, 15+ i starsi) obejmują dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych, nastolatków i młodzież, a także zachęcają dorosłych do dawania przykładu i czytania .

Ceremonia wręczenia nagród za edycję Programu „Jury Dzieci, Młodzieży i Rodziców” z 2020 roku odbyło się w Internecie na portalach Facebook i YouTube w dniu 30 marca 2021 r.

W pierwszym Cyfrowym Festiwalu Wielkiego Czytania wzięło udział 2909 zainteresowanych uczestników. Autorzy, tłumacze i wydawcy, których książki znalazły się w szczycie listy najwyżej ocenianych, zwracali się do swoich czytelników za pomocą Internetu.

Łącznie 13 tysięcy czytelników, dużych i małych, wyraziło swój entuzjazm i refleksję nad tym, co przeczytali, setki, a nawet tysiące wspaniałych słów nadesłano do autorów, które zachwyciły i poruszyły pisarzy.

Materiał metodologiczny dotyczący księgozbioru JCYP 2020

Wytyczne i arkusze robocze

Czytanie książek z kolekcji Jury Dzieci, Młodzieży i Rodziców 2021 będzie kontynuowane również w tym roku. Praca twórcza z książkami jest istotna w ciągu roku szkolnego. Również w tym roku Centrum Literatury Dziecięcej przygotowało materiał metodyczny, który pomoże kolegom i nauczycielom sprawić, że czytanie stanie się dla dzieci przyjemniejsze i interesujące.

O jury dla dzieci, młodzieży i rodziców w naszej szkole:

Najważniejszym elementem jest plakat. Gdy tylko czytelnicy zobaczą w bibliotece plakat, który co rok jest opracowany w podobnym stylu, można rozpocząć czytanie.

Plakat „Preczytaj i oceń” na rok 2021. Przedstawia spisy książek dla każdej kategorii.

Nowa wystawa książki zaprasza zarówno dużych, jak i małych czytelników do wzięcia udziału w ekscytującej literackiej podróży z bohaterami książki!

Zadaniem jurora jest przeczytanie 6 książek w swojej grupie wiekowej (możesz wybrać inne książki w tej grupie wiekowej). Z uczniami pierwszej klasy czytamy książki w szkole. Zapraszamy również uczniów najstarszych klas do czytania uczniom I klasy.

Wszystkim czytelnikom książek proponuję rysowanie ilustracji.

Zapraszam uczniów szkół średnich do podzielenia się swoimi przemyśleniami na temat rysowanych ilustracji.

Zapraszam dużych i małych czytelników nie tylko do oceniania książek, ale także do ich uzupełniania (pisanie ciągu dalszego) i spisywania swoich przemyśleń na temat tego, co przeczytali.

Zapraszam do krótkiego opowiedzenia lub napisania głównej idei wybranej książki i opisanie jednego z głównych bohaterów, ale nie trzeba podawać treści książki, aby ocena mogła zainteresować także innych do przeczytania danej książki.

Ostatnim etapem programu jest napisanie recenzji i własnej oceny przeczytanych książek w elektronicznej ankiecie ewaluacyjnej. Robimy to w szkolnej bibliotece lub w domu. Recenzje książek czytelników są również czytane przez autorów i inspirują ich do dalszej pracy.

W naszej auli szkolnej odbywa się uroczystość szkolnego „Jury Dzieci, Młodzieży i Rodziców”. Zapraszamy gości (bibliotekarzy) z bibliotek miejskich oraz dyrektora naszej szkoły.

Prezentujemy książki ilustracyjne stworzone przez uczniów oraz nagrody otrzymane od LNL. Tak było do 2019 roku. W przypadku książek, które przeczytaliśmy w 2019 roku, wydarzenie odbyło się w naszej szkole w 2020 roku, w październiku (covid). W naszej szkole w 2020 roku do JCYP zgłosiło się prawie 100 uczniów. 89 czytało książki i wypełniało ankiety.

Ze względu na trudną sytuację związaną z pandemią, ankietę ewaluacyjną można było wypełnić nawet po przeczytaniu tylko 3-4 książek z kolekcji. Nasza szkoła ma bardzo pilnych czytelników - jeden z nich - Rauls w 2018 roku jako pierwszy przeczytał 6 książek z kategorii 5+ i dwie kolejne z kategorii 9+.

W 2019 r. Rauls czytał już nie tylko z kategorii 9+, ale także z 11+ i 15+, w 2020 r. czytał z kategorii 9+ i 11+.

Ci, którzy czytają szybciej niż inni, otrzymują czekoladowy medal.